

स्थानीय राजपत्र

घिरिडि गाउँपालिकाद्वारा प्रकाशित

खण्ड ४ संख्या १ मिति: २०७८/०३/०३

भाग-२

घिरिडि गाउँपालिकाको
व्याक हो लोडर सञ्चालन कार्यविधि २०७८

घिरिडि गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
पोखरीघाप, तनहुँ
गण्डकी प्रदेश, नेपाल

**घिरिड गाउँपालिकाको
व्याक हो लोडर सञ्चालन कार्यविधि २०७८**

कार्यपालिकावाट स्विकृत मिति: २०७८/०३/०३

प्रमाणिकरण मिति: २०७८/०३/०३

प्रस्तावना

घिरिड गाउँपालिकाले खरिद गरेको व्याक हो लोडर विभिन्न व्यक्ति, संस्था र निकायलाई भाडामा उपलब्ध गराउँदा अवलम्बन गर्नुपर्ने विधि र प्रक्रियालाई व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाई लापरबाही, हिनामिना नियन्त्रण गर्नका लागि प्रशासकीय कार्यविधि नियमित गर्ने ऐन, २०७५ को दफा ४ बमोजिम घिरिड गाउँपालिकाले घिरिड गाउँपालिकाले व्याक हो लोडर सञ्चालन कार्यविधि २०७८ तर्जुमा गरी लागु गरेको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:

- क) यस कार्यविधिको नाम घिरिड गाउँपालिकाको व्याक हो लोडर सञ्चालन कार्यविधि २०७८ रहेको छ ।
- ख) यो निर्देशिका गाउँपालिकाको राजपत्रमा प्रकाशन भएको मितिदेखि लागू हुनेछ ।

२. परिभाषा

विषय वा प्रसङ्गले अको अर्थ नलागेमा यस निर्देशिकामा

- (क) “कार्यविधि” भन्नाले घिरिड गाउँपालिकाको व्याक हो लोडर सञ्चालन कार्यविधि २०७८ बुझ्नुपर्छ ।
- (ख) “गाउँपालिका” भन्नाले घिरिड गाउँपालिकाका बुझ्नुपर्छ ।
- (ग) “कोष” भन्नाले व्याक हो लोडर सञ्चालन कोष बुझ्नुपर्दछ ।
- (घ) व्याक हो लोडर भन्नाले विकास निर्माण सम्बन्धी काम गर्न र विपद जन्य कार्यमा प्रयोग गरिने गाउँपालिकाको स्वामित्वमा रहेको मेशीनरी उपकरणलाई जनाउछ ।
- (ङ) धरौटी भन्नाले कुनै काम नसकिएसम्म जमानत वापत राखिएको र कमलाई जनाउछ ।

३. कार्यविधिको उद्देश्य

यस कार्यविधिको उद्देश्य देहाय वमोजिम हुने छ ।

- क. गाउँपालिकाको स्वामित्वमा रहेको व्याक हो लोडरलाई सदुपयोग गर्न सघाउ पुर्याउने ।
- ख. व्याक हो लोडरलाई मितव्ययी, पारशी तरीकाले संचालन गरी आन्तरिक आम्दानी वृद्धी गर्ने तथा जनतालाई अत्याधिक मात्रामा सेवा दिई जनताको अपनत्व वृद्धी गर्ने ।
- ग. आर्थिक व्यवस्थापन प्रणालीलाई अनुशासित र वित्तीय कुशलता हासिल गर्न सघाउ पुर्याउने ।
- घ. गाउँपालिकाको संस्थागत क्षमता विकास, आयोजना व्यवस्थापन र वित्तिय अनुसाशन कायम गर्ने
- ड. व्याक हो लोडर संचालन समितिलाई उल्लेखित साधनहरु प्रति अभ वढी जिम्मेवार र उत्तरदायी बनाउने ।
- च. व्याक हो लोडरलाई कुशलता पूर्वक संचालन गरी दिर्घकालिन रूपमा प्रयोगमा ल्याउने ।

४. व्याक हो लोडर प्रयोगको क्षेत्र र प्राथमिकताक्रमः

- क. व्याक हो लोडर दैवी प्रकोप, फोहरमैला व्यवस्थापन, विकास निर्माण सम्बन्धी कार्यमा बाहेक अन्य कार्यमा प्रयोग गरिने छैन ।
- ख. गाउँपालिकाको स्वामित्वमा रहेको व्याक हो लोडर प्रयोग गर्न उपलब्ध गराउँदा देहायको प्राथमिकता बमोजिम गरिने छः
  १. दैवी प्रकोप उद्धारको कार्यमा
  २. गाउँपालिका क्षेत्रमा गाउँपालिकाबाट संचालन भएका विकासका आयोजनाहरुको कार्यमा
  ३. गाउँपालिका क्षेत्रमा उपभोक्ता समितिबाट कार्यान्वयन गरिएका विकास आयोजनाको कार्यमा
  ४. गाउँपालिका क्षेत्रभित्र सरकारी, गैर सरकारी क्षेत्रबाट सञ्चातिल विकास आयोजनासंग सम्बन्धित कार्यमा गाउँपालिका क्षेत्रका अन्य व्यवसारी, निर्माण कर्मीहरुलाई भाडामा दिंदा ।

५. व्याक हो लोडर संचालनका लागि जनशक्ति व्यवस्था:

- क) व्याक हो लोडर संचालन गर्नका लागि एक जना चालक र एक जना

सहयोगीको व्यवस्था गरिनेछ ।

- ख) व्याक हो लोडर चालक र सहयोगीको पारिश्रमिक तथा सुविधा कार्यपालिकाको वैठकबाट निर्धारण भए बमोजिम हुनेछ ।
६. व्याक हो लोडरको भाडा दर निर्धारण:-
व्याक हो लोडर भाडा दर प्रचलित वजार मुल्यलाई आधार मानी यस कार्यविधिमा उल्लेख भएको समितिको सिफारिसमा कार्यपालिकाको वैठकको निर्णयवाट निर्धारण भए बमोजिम हुनेछ ।
७. व्याक हो लोडर भाडामा दिदा दिंदा अपनाउनुपर्ने कार्यविधि:-
- क. भाडामा लिन चाहने व्यक्ति, संघ, संस्था, उपभोक्ता समिति, फर्म तथा कम्पनीको प्रोप्राईटरले स्वीकृत दररेटमा अग्रीम रूपमा धरौटी स्वरूप गाउँपालिकामा नगदै जम्मा गरेको धरौटी रसिद वा गाउँपालिकाले तो किदिएको वैकमा तोकिएको समय अनुसारको रकम जम्मा गरेको वैक भौचर सहित अनुसूची १ बमोजिम ढाँचामा गाउँपालिका समक्ष निवेदन दिनुपर्नेछ ।
- ख. यसरी निवेदन प्राप्त हुन आएमा व्याक हो लोडर व्यवस्थापन समितिको वैठक वसी व्याक हो लोडर उपलब्ध गराउने सम्बन्धमा आवश्यक निर्णय गर्नेछ ।
- ग. तोकिएको समयावधिको कार्य समय समाप्त भएपछिको भाडा र कमवापतको गाउँपालिकाले कटौटी गर्नुपर्ने रकमको नगदी रसिद कार्यालयले उपलब्ध गराउने छ ।
- घ. नगदै रकम जम्मा गरेको वा वैकमा रहेको तोकिएको खातामा जम्मा गरेको धरौटी रकम तोकिएको समयावधी भन्दा कम काम भए कार्यालयले कामको परिमाण अनुसारको दरको रकम कट्टा गरी वांकि रकम फिर्ता गर्नेछ ।
- ङ. धरौटीवापत जम्मा भएको रकमले खामे भन्दा बढी समय व्याक हो लोडर कार्य प्रकृया अगाडी बढाउन वाध्य हुनेछैन । तर कार्यालयमा आई वा कार्यालयको प्रतिनिधि वा व्याक हो लोडर चालकलाई धरौटी वापत थप रकम वुभाएमा कार्य सुचारु गर्न सकिने छ । सो कुराको जानकारी कृनै पनि संचारको माध्यमबाट तुरन्त कार्यालयलाई जानकारी गराउनु पर्ने छ ।
- च. कार्यालयको अनुमति नलिई चालकले कार्य प्रकृया अगाडी बढाएमा चालकबाटै सरकारी वांकी सरह असूल उपर गरी चालकलाई विभागिय

- कारवाही गरीनेछ ।
- छ. व्याक हो लोडर भाडामा लिन चाहने व्यक्ति संस्था, फर्म, उपभोक्ता समिति, कम्पनी वा प्रोप्राईटरले भाडामा लिदा, भाडा कार्यालय वा व्याक हो लोडर रहेकै स्थानवाट भाडादर गणना गरिने छ ।
- ज. यदि गाउँपालिकाको कोषवाटै हुने विकास निर्माण कार्यको हकमा व्यक्ति, संस्था, फर्म कम्पनी, उपभोक्ता समितिले कार्य संचालन गर्दा गाउँपालिकाले निजको विलवाट कट्टा हुने गरी व्याक हो लोडर उपलब्ध गराउन सक्नेछ । तर अग्रीम नगदै वा बैक जम्मा गर्ने व्यक्ति फर्म, संस्था, कम्पनी, ठेकेदार वा उपभोक्ता समितिलाई विषेश प्राथमिकता दिईनेछ ।
- झ. व्याक हो लोडर भाडामा लिने व्यक्ति फर्म, संस्था, कम्पनी, ठेकेदार, उपभोक्ता समितिल व्याक हो लोडर भाडामा लिने स्थानदेखि नै इन्धन खर्च व्यहाँनु पर्ने छ ।
- ञ. व्याक हो लोडरको आन्तरिक खाता वेरलै हुनेछ । उक्त खातामा उक्त मेशिनले कार्य गर्दा प्राप्त हुने भाडा रकमलाई जम्मा गरीने छ ।
- ट. चालकले प्रत्येक घण्टाको लगावुक तयार गर्नु पर्ने छ । कार्य स्थलमा काम गर्दा वढी काम गरी कम काम देखाई वा तोकिएको भन्दा वढी काम गरी कुनै तरीकाले कुनै कर्मचारी तथा पदाधिकारी, व्याकी, संस्था, ठेकेदार वा उपभोक्ता समितिको यस निर्देशिका भावना र मर्म विपरीत हुने गरी प्रलोभन, मोलाहिजा, भनसुन तथा कसैको डर, धम्की धाकमा परी कसैलाई संचालन गर्न दिए उल्लेखित कार्यलाई गम्भीर अपराध मानी प्रचलित कानुन बमोजिम निजलाई कारवाही गरिनेछ ।
- ठ. समितिले व्याक हो लोडर अनिवार्य रूपमा विमा वनाउनु पर्नेछ ।
- ट. व्याक हो लोडरको सञ्चालन कोष गाउँपालिकामा व्याक हो लोडर सञ्चालन कोष रहने छ । यस कोषमा व्याक हो लोडर भाडामा दिंदा प्राप्त भएको रकम जम्मा गरिने छ । उक्त कोषवाट तपशिलका बमोजिमका शीर्षकहरूमा बाहेक अन्य शीर्षकमा कुनै रकम खर्च गरिनेछैन ।
- १ टिप्पर चालक र सहयोगीलाई दिइने तोकिए अनुसारको तलब भत्ता रकम ।
- २ इन्धन खर्च ।
- ३ मेशिनरी औजार उपकरण, पाटपूर्जाको मर्मत तथा खरिद खर्च ।

- ४ मेशिन संचालन गरेवापात नेपाल सरकारलाई तिर्नु पर्ने कर रकम ।
- ५ व्याक हो लोडर सञ्चालन समितिको बैठक बस्दा भएको चिया, खाजा खर्च ।
- ५ गाउँ कार्यपालिका बैठकले निर्णय गरे अनुसारका शिर्षकहरुमा खर्च हुने रकम ।
- ६ मेशिन संचालन गर्दा आईपर्ने विविध तथा भैपरी खर्च ।
९. संचालन समितिको गठन
- टिप्परको सञ्चालनका लागि देहाय वमोजिम टिप्पर सञ्चालन समिति हुनेछ ।
क. गाउँपालिका अध्यक्ष	संयोजक
ख. गाउँपालिका अध्यक्ष	सदस्य
ग. प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	सदस्य
घ. ३ नं.वडा अध्यक्ष	सदस्य
च. पूर्वाधार शाखा प्रमुख	सदस्य
छ. राजश्व ईकाई प्रमुख	सदस्य सचिव
- संचालन समितिको काम कर्तव्य अधिकार
- क. उल्लेखित प्रावधानहरुको परिधि भित्र व्यक्ति, संस्था ठेकेदार, उपभोक्ता समितिहरुलाई भाडामा व्याक हो लोडर उपलब्ध गराउने ।
- ख. व्याक हो लोडरको मर्मत संभार तथा नयाँ पाटपुर्जा थप गर्नु पर्ने भए निर्णय गरी प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत समक्ष पेश गर्ने ।
- ग. संचालक समितिको बैठक कम्तिमा महिनाको २ पटक अनिवार्य रूपमा वस्नु पर्ने छ । उक्त बैठकमा प्रत्येक व्याक हो लोडरको अवस्था, वस्तुस्थिती र आय व्यय समेतको समिक्षा गरी प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लाई जानकारी गराउने ।
- घ. बैठकको गणपुरक संख्या दुई तिहाई हुनेछ । दुई तिहाई सदस्यको निर्णय मान्य हुनेछ ।
- ड. बैठक संचालन हुँदा उक्त कोषवाट खाजा खर्च वाहेक अन्य खर्च गरिने छैन ।
१०. व्याक हो लोडर व्यवस्थापन समिति : गाउँपालिकाका व्याक हो लोडर लाई व्यवस्थित गर्न देहाय अनुसार एक गाउँपालिकाका मेशिन औजार व्यवस्थापन समिति रहनेछ ।

व्याक हो लोडर व्यवस्थापन समिति :

क) लेखा अधिकृत	अध्यक्ष
ख) जिन्स ईकाइ प्रमुख	सदस्य
ग) व्याक हो लोडर चालक	सदस्य
घ) राजश्व ईकाई प्रमुख	सदस्य सचिव

११. व्याक हो लोडर व्यवस्थापन समितिको काम, कर्तव्य :

- क. गाउँपालिकाका व्याक हो लोडरलाई व्यवस्थित गर्ने,
- ख. व्याक हो लोडर संचालन समितिको निर्णय अनुसार व्याक हो लोडर भाडामा लगाउने, भाडा लक बुक राख्ने र सदस्य सबैले प्रमाणित गर्ने,
- ग. व्याक हो लोडर संचालन हुने स्थानमा पठाउने, कार्यालयमा फिर्ता ल्याउने, तोकिएको स्थानमा तोकिएको उद्देश्य अनुसार संचालन भए नभएको चे क जाँच गर्ने लगायतका व्याक हो लोडर सुरक्षाको व्यवस्थापन गर्ने ,
- घ. व्याक हो लोडर भाडाको रसिद आम्दानी गर्ने वा वैंक भौचर आम्दानी बाँध्ने,
- ड. व्याक हो लोडर मर्मत सम्भार गर्ने र चालु हालतमा राख्ने ,
- च. तोकिएका अन्य कार्य गर्ने ।

१२. थपघट वा हेरफेर गर्न सक्ने : यस कार्यविधि कार्यान्वयनका शिलशिलामा कुनै वाधा अवरोध वा अस्पष्टता आएमा त्यस्तो वाधा अवरोध फुकाउने प्रयोजनका लागी गाउँपालिकाले आवश्यकता अनुसार व्याख्या गर्न सक्नेछ ।

आज्ञाले
रमेश सुवेदी
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत